

BA679

**ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ МЕТОДИ В ЗДРАВНИЯ
МЕНИДЖМЪНТ**

Приета: Прот. №5/23.09.2022г.

Лектор: доц. д-р А. Луизов

АНОТАЦИЯ

Процесът на вземане на решения от мениджърите е силно зависим от наличността и качеството на информация. Учебният курс „Изследователски методи в здравния мениджмънт“ осигурява основа за разбиране на изследванията в областта на общественото здравеопазване, здравните услуги и оценка на здравеопазването. Съдържанието на дисциплината представя основни статистически концепции, изследователски дизайн и методи за анализ, които могат да се използват при управлението на лечебни и здравни заведения.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основна цел на дисциплината е формиране на система от знания, умения и компетентност в областта на изследователските методи за набиране и анализ на данни. След успешното завършване на курса студентите ще:

- познават основните принципи на изследователския дизайн и етапи на изследователския процес;
- могат да анализират силните и слаби страни на различни изследователски подходи
- знаят приложението на методите за набиране на данни, принципите на извадковия подход и измерването в изследванията;
- могат да анализират резултатите от различни проучвания;
- познават основни статистически методи, прилагани за обработка и анализ на данни;
- могат да разработят програма на изследване.

ПРЕДПОСТАВКИ

Това е въвеждащ курс и няма изискване за предварително изучаване на определени учебни дисциплини.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно и дистанционно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Здравен мениджмънт	Задължителна	5					25			25

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА**1. Основи на изследователския подход**

Същност на научния подход в изследванията. Основни характеристики на изследователския подход. Типове променливи и връзките между тях. Етапи на изследователския процес. Етични въпроси.

2. Съдържание на изследователската програма

Концепция на изследването. Специфични изследователски области. Анализ на вторични данни. Дефиниране на изследователски проблем, цели, изследователски въпроси и хипотези. Операционализация на емпирични индикатори. Целева съвкупност и извадка.

3. Качествени и количествени изследвания

Цел, видове и приложение на качествените изследвания. Цел, видове и приложение на количествените изследвания.

4. Основни изследователски подходи

Дескриптивни изследвания – същност и методи за набиране на данни. Експериментални изследвания – същност и методи за набиране на данни. Оценяващи изследвания – същност и методи за набиране на данни.

5. Извадков подход в изследванията

Видове извадки – случайни и неслучайни. Определяне на обема на извадката.

6. Измерването в изследванията

Същност и основни принципи на измерването. Видове измервателни скали и тяхното приложение. Видове въпроси. Разработване на инструмент за набиране на данни. Надеждност и валидност. Видове грешки.

7. Статистически анализ в изследванията – първа част

Дескриптивна статистика. Емпирични и вероятностни разпределения. Статистическа проверка на хипотези. Едномерен и многомерен статистически анализ.

8. Статистически анализ в изследванията – втора част

Регресионен и корелационен анализ. Динамичен анализ. Анализ на категорийни данни.

10. Софтуер за обработка и анализ на данни

Основни софтуерни продукти, използвани за обработка и анализ на данни – приложение и основни принципи на работа.

11. Организация на изследването

Изготвяне на бюджет и план-график на изследването. Разработване на задание.

12. Специфични изследвания

Изследвания в областта на здравето, здравните грижи и заболяемостта.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Лекционният материал е разделен на тематични области, като всяка тема завършва с въпроси за дискусия и кратък тест за подготовка и самооценка. Методите на обучение включват: лекция, анализ на казус, дискусия, работа по проект. В обучението, консултирането на студентите и за целите на обратна връзка се използват активно предимствата, които предлагат Moodle и Microsoft Teams.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценката на знанията и уменията на студентите се формира след полагане на семестриален изпит, който се провежда по време на изпитните сесии. Семестриалният изпит е електронен тест, ограничен във времето, който включва затворени и отворени въпроси.

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Анастасова, Л. (2013). Маркетингови изследвания в туризма. Габрово: ЕКС-ПРЕС.
2. Желев, С. (2003). Маркетингови изследвания. София: УИ „Стопанство“.
3. Shi, L. (2008). Health Services Research Methods, Second Edition. New York: Delmar Learning.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Желев, С. (2000). Маркетингови изследвания за маркетингови решения. София: ТРАКИЯ-М.
2. Манов, А. (2001). Статистика със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
3. Манов, А. (2002). Многомерни статистически методи със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
4. Чипева, С. (2005). Статистически анализ на категорийни данни със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
5. De Wet, H., C. Terwee, L. Mokkink, D. Knol. (2011). Measurement in Medicine – A Practical Guide. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Hutcheson, G., L. Moutinho (2008). Statistical Modeling for Management. London: SAGE.
7. Sokal, R., F. J. Rohlf. (1987). Introduction to Biostatistics. New York: Dover Publications Inc.

ВА679

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ МЕТОДИ В ЗДРАВНИЯ МЕНИДЖМЪНТ

1. Основи на изследователския подход

Същност на научния подход в изследванията. Основни характеристики на изследователския подход. Типове променливи и връзките между тях. Етапи на изследователския процес. Етични въпроси.

2. Съдържание на изследователската програма

Концепция на изследването. Специфични изследователски области. Анализ на вторични данни. Дефиниране на изследователски проблем, цели, изследователски въпроси и хипотези. Операционализация на емпирични индикатори. Целева съвкупност и извадка.

3. Качествени и количествени изследвания

Цел, видове и приложение на качествените изследвания. Цел, видове и приложение на количествените изследвания.

4. Основни изследователски подходи

Дескриптивни изследвания – същност и методи за набиране на данни. Експериментални изследвания – същност и методи за набиране на данни. Оценяващи изследвания – същност и методи за набиране на данни.

5. Извадков подход в изследванията

Видове извадки – случайни и неслучайни. Определяне на обема на извадката.

6. Измерването в изследванията

Същност и основни принципи на измерването. Видове измервателни скали и тяхното приложение. Видове въпроси. Разработване на инструмент за набиране на данни. Надеждност и валидност. Видове грешки.

7. Статистически анализ в изследванията – първа част

Дескриптивна статистика. Емпирични и вероятностни разпределения. Статистическа проверка на хипотези. Едномерен и многомерен статистически анализ.

8. Статистически анализ в изследванията – втора част

Регресионен и корелационен анализ. Динамичен анализ. Анализ на категорийни данни.

10. Софтуер за обработка и анализ на данни

Основни софтуерни продукти, използвани за обработка и анализ на данни – приложение и основни принципи на работа.

11. Организация на изследването

Изготвяне на бюджет и план-график на изследването. Разработване на задание.

12. Специфични изследвания

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Анастасова, Л. (2013). Маркетингови изследвания в туризма. Габрово: ЕКС-ПРЕС.
2. Желев, С. (2003). Маркетингови изследвания. София: УИ „Стопанство“.
3. Shi, L. (2008). Health Services Research Methods, Second Edition. New York: Delmar Learning.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Желев, С. (2000). Маркетингови изследвания за маркетингови решения. София: ТРАКИЯ-М.
2. Манов, А.(2001). Статистика със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
3. Манов, А. (2002). Многомерни статистически методи със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
4. Чипева, С. (2005). Статистически анализ на категорийни данни със SPSS. София: ТРАКИЯ-М.
5. De Wet, H., C. Terwee, L. Mokkink, D. Knol. (2011). Measurement in Medicine – A Practical Guide. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Hutcheson, G., L. Moutinho (2008). Statistical Modeling for Management. London: SAGE.
7. Sokal, R., F. J. Rohlf. (1987). Introduction to Biostatistics. New York: Dover Publications Inc.